No. 159. | 1833.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Donderdag 4 Julij.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BELGIE.

BRUSSEL, den 2den Julij.

Slechts ter naauwernood is de kamer der afgevaardigden gisteren voltallig genoeg gekomen, om zitting te houden. In dezelve is door den heer *Berger*, uit naam der centrale sectie, een rapport uitgebragt op het nieuw ontwerp betreffende de branderijen, tot welks aanneming hij besloot behoudens eenige aan te brengen wijzigingen. De discussie over dit ontwerp werd bepaald na de behandeling van het voorstel van den heer *Teichman* opzigtelijk de aan te vangen openbare werken. De kamer heeft vervolgens de discussie geopend over een ontwerp de spaarbank betreffende, doch dezelve niet ten einde gebragt. In den loop der zitting betuigde de heer *Legrelle* de kamer voorts nog zijn genoegen, dat de vaart op de Schelde thans geheel vrij en van alle belemmeringen ontheven was.

In het *Journal d'Anvers* leest men desaangaande: De Vlissingsche loodsboot is gisteren voor de stad gekomen en de onze voor de tweedemaal derwaarts vertrokken. Onze loodsen worden te Vlissingen zeer wel ontvangen en hebben met iedereen vrijen omgang; hetzelfde heeft plaats met de hollandsche loodsen, die hier hunne oude gewoonte weder hebben aangenomen en hun oud logement betrokken.

In den loop der vorige maand zijn te Antwerpen in 't geheel binnengekomen 137 schepen, te zamen houdende 19,190 tonnen; onder dezelve telt men 24 belgische, slechts 2 fransche, 11 amerikaansche, 20 engelsche en 20 deensche.

— Sedert eene week ziet men hier te Brussel een aantal staatkundige vlugtelingen van onderscheiden natien, allen uit de fransche depots gekomen.

— De provinciale staten van Antwerpen, door middel eener deputatie, bij het departement van oorlog, op de betaling, bij wijze van voorschot, van de verschuldigde sommen aan onderscheiden gemeenten der provincie, voor gedwongen diensten ten dienste van het fransch leger in het vorige jaar, aangedrongen hebbende, heeft de minister van gemeld departement hun geantwoord, dat hij in die betaling niet voorzien kon, maar dat het fransch gouvernement binnen kort de uitgaven van dergelijken aard moest vereffenen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 30sten Junij.

Het vertrek van het koninklijk gezin naar het slot van Eu is eenige dagen verschoven, zoo men wil, uithoofde van onverwachte bezwaren in de buitenlandsche aangelegenheden opgekomen. Men verhaalt bepaaldelijk, dat de hertog *de Broglie* gisteren een zeer ernstig onderhoud met den Sardinischen gezant zoude hebben gehad, voornamelijk over het ontwerp, om eenige der belangrijkste plaatsen van het Sardinisch gebied, tot de rust geheel zoude hersteld zijn, door Oostenrijksche troepen te doen bezetten. Deze discussie zoude zoo ernstig geweest zijn, dat men heden morgen aan de militaire bevelhebbers in de Zuid-Oostelijke departementen, met name te Lyon, Dyon, Châlons en Grenoble, door de telegraaph den last had gezonden, om de troepen dier divisien gereed te houden, dat dezelve des noods binnen kort konden verzameld worden. Intusschen vinden deze geruchten tot nu toe weinig geloof. De dagbladen, waaronder ook de zoodanige, die het ministerie zijn toegedaan, hebben zich sedert onderscheidene dagen nagenoeg uitsluitend met de Sardinische zaken bezig gehouden. Het stelsel door het gouvernement aldaar gevolgd, wordt door de oppositie als wreed en barbaarsch uitgekreten, omdat hetzelve waarschijnlijk aan hare oogmerken een hinderpaal in den weg legt; terwijl het bestuur, zich vroeger de beschuldiging op den hals hebbende gehaald, dat de fransche politie tot de ontdekking der zamenzwering had medegewerkt, dit verwijt van zich zoekt af te weren, en daartoe eenen dergelijken toon heeft aangenomen. Nog heden laat het *Journal des Debats* zich in dien geest uit, en welligt is deze geveinsde staatkunde het eenige wat tot de voormelde geruchten heeft aanleiding gegeven.

— Een der ochtendbladen vermeldt dat de maarschalk *Bourmont* op den 23sten dezer te Londen is aangekomen, en zich binnen weinige dagen met den Engelschen schout-bij nacht *Elliot* en onderscheidene andere officieren naar Lissabon zoude begeven, om aldaar het opperbevel over het leger van *Don Miguel* op zich te nemen. Zoodra hetzelve onder zijne bevelen stond zoude men eenen algemeenen aanval op Oporto wagen.

— Bijzondere brieven alhier uit Praag ontvangen vermelden, dat een der bedienden van *Karel X*, in wien men een onbepaald vertrouwen stelde, het ontwerp had gevormd, om het geheele koninklijke gezin, aldaar vereenigd, door vergif om 't leven te brengen. In tijds werd deze toeleg ontdekt, en de misdadiger bevindt zich in handen der politie.

— De opening der aanstaande zitting van de arrondissements- en departementale raden, is bij koninklijke ordonnantie van gisteren op den 20den en 31sten Julij vastgesteld.

— Nog beval de *Moniteur* heden eene tweede ordonnantie, waarbij aan de hoofdstad het oprigten van een entrepôt wordt toegestaan, hetwelk in twee gebouwen, het eene op het plein des *Marais*, het andere op het eiland *des Cygnes*, zal zijn gevestigd.

(Heden, uithoofde van den zondag, geene fonds-notering.)

NEDERLANDEN.

BREDA, den 3den Julij.

Bij Zr. Ms. besluit van 22 Junij ll. zijn benoemd: Tot regter plaatsvervanger in de regtbank van 1sten aanleg te Arnhem, in plaats van Mr. *G. J. IJssel de Schepper*, tot andere functien geroepen, Mr. *J. V. Westrik*, advokaat te Arnhem. — Tot griffier van het vredegeregt des kantons 's Hertogenbosch, in plaats van *W. P. Hubert*, eervol ontslagen, *C. A. Vieweg*, thans commis-griffier bij het vredegeregt; — Tot vrederegter van het kanton Haarlem N°. 1, in plaats van *C. J. de Bruijn Kops*, eervol ontslagen, Mr. *P. Teding van Berkhout*, thans vrederegter te Heemstede.

— Uit eene algemeene order voor het leger blijkt, dat door Z. M., van af den 20sten April tot en met den 20sten Junij aanstaande, behalve de reeds door ons medegedeelde, nog zijn benoemd: 1°.

Tot kapitein bij de 8ste afdeeling inf., de kapitein A. J. Teslas, laatstelijk het traktement van non-activiteit genietende, en tot 2de luitenant bij de gemelde afdeeling, de gewezen 2de luitenant M. H. Verniers van der Loeff; tot 1sten kapitein titulair bij het wapen der artillerie, de 2de kapit. en plaatselijke artillerie-kommandant van de 2de klasse J. Boomkens; tot magazijnmeester der artillerie van de 3de klasse, met rang van 2de luit., de Conducteur der artillerie bij 's Rijks magazijn van oorlog te Maastricht, S. Nuss, en tot Conducteur der artillerie van de 1ste klasse, de Conducteur der artillerie van de 2de klasse, H. Janssens.

2°. Uit zijne betrekking van adjudant bij de 7de afdeeling infanterie eervol ontslagen, de kapitein G. W. Vos, met bepaling dat hij bij eene der kompagnien van voorschreven afdeeling zal dienst doen.

3°. Op het daartoe door hen gedaan verzoek, eervol uit de dienst ontslagen: de 1ste luitenant W. N. Gasignet, van de 2de afdeeling infanterie; de 2de luitenant à la suite H. J. Coster, van het reg. huz. n°. 6, en de 2de luit. W. Ermerins van het 4de bat. art. nat. mil.

4°. Gepensioneerd; de kap. H. Agterberg, van de 17de afd. inf., onder toekenning van den titulairen rang van Majoor, zonder bezwaar voor 's rijks schatkist; de kap. J. Pantekoek, van de 10de afd. inf.; de 1ste luits. F. G. van den Heuvel, J. J. Le Sueur de Jong en G. Guericke, respectivelijk van de 5de, 8ste en 10 afd. inf., en de 2de luit. C. Brill, van het reg. ligte drag. n°. 5.

Terwijl eindelijk door Z. K. H. den admiraal en kolonel-generaal, aan den 1sten luit. bij de 8ste afd. inf. L. J. Ledel, de functien van bat.-adj. bij voorschreve afd., en aan den 1sten luit. H. F. N. de Ronde, de functien van adjudant bij eene der bat. van de 10 afd. inf. is opgedragen; en

Voorts in hunnen tegenwoordigen rang en ancienneteit door Hoogstdezelve zijn overgeplaatst;

bij de 2de afd. inf., de majoor D. G. Herr, van de 13de afd. inf.

bij de 8ste afd. inf.: de 1ste luits. J. Pommée en H. Piepenbrink, beiden van de 14de afd. inf., en

bij de 10de afd. inf., de majoor A. van den Heuvel, van de 2de afd. van het wapen.

— Betrekkelijk de reserve-schutterij verneemt men dat door Z. M. is besloten geworden:

Dat voor het oogenblik de bepalingen, die het gevolg zijn geweest van de oproeping van het overschot van den 1sten ban, alsmede van den 2den en 3den ban, buiten werking worden gesteld, met dien verstande, dat de formatie der bataillons reserve-schutterij, voor zoo ver dezelve reeds heeft plaats gehad, zal in wezen blijven, zoodat elk zal gecontinueerd worden in den rang en in de betrekking, tot welke hij bij de reserve schutterij is bestemd; doch zonder voor als nog, althans ter zake van de reserve-schutterij, eenige verdere dienst te doen, en eenige traktementen of verhooging van dien, welke voor de dienst bij dezelve werden genoten, te behouden; zullende ten gevolge hiervan de gewone schutterijen hare diensten, even als voor de formatie der reserve-schutterij, verrigten;

Dat de officieren en onder officieren van het leger en van de mobiele schutterijen, bij de reserve gedetacheerd, naar hunne respectieve korpsen terugkeeren; met vergunning echter aan de officieren der mobiele schutterij, die zonder rangsverhooging bij dezelve zijn overgegaan, om zich, des verkiezende, naar hunne woonplaatsen, doch zonder behoud van eenig traktement, te begeven;

Dat de 2de luitenants der reserve-schutterij, die zich bij de staven der bataillons hebben aangesloten, en vroeger in eenen minderen rang dan dien van officier bij de mobiele schutterij of als vrijwilligers voor eenen onbepaalden tijd, bij eenig korps van het leger dienden, mede naar hunne gemeenten worden teruggezonden;

Dat de gepensioneerde of op non-activiteit geplaatste officieren, bij de meergenoemde schutterij in dienst gesteld, in hunne vorige positie moeten teruggebragt worden, en eindelijk, dat zoodanige leden van de schutterij, die zich uit hun gewoon domicilie naar de standplaatsen van de staven der bataillons hebben moeten begeven, naar hunne woonplaatsen behooren terug te keeren.

— Naar men verneemt keeren de heeren officieren, die tot heden bij de vrijwillige studenten jagerkorpsen gedetacheerd waren, naar hunne respectieve korpsen terug.

— Onder andere bezuinigingen, welke het gouvernement zich beijverd te bewerkstelligen, mag ook genoemd worden, het verminderen van de ratioen voor de rijks-paarden, namelijk het terug brengen van het ration op voet van vrede. Het schijnt dat men tot dezen maatregel is kunnen overgaan, omdat de artillerie en kavallerie vooreerst geene groote vermoeijenissen, eenen veldtogt eigen, te wachten staat, en de manoeuvres en excercitiën daarnaar zullen gewijzigd worden. Men berekent dat deze bezuiniging, ongeveer *f* 800 à *f* 900 dagelijks bedraagt.

Bij de kavallerie en artillerie, wordt uithoofde de oppassing en verzorging der paarden, geene zoo ruimschootsche verloven, als bij de infanterie gegeven; ook schijnen de reeds verstrekte verloven, bij die wapenen, geenszins *onbepaald* te zijn. Het geven van ruimschootsche verloven bij die wapens, zoude ook eerder nadeel voor 's rijks schatkist, dan bezuiniging voortbrengen.

— Een geacht dagblad behelst het volgende: » Naar men verneemt, zou de heer *Dedel*, en ook Z. Exc. de minister *Verstolk van Soelen*, in het einde dezer week, naar Londen vertrekken. De reis dezer beide staatsmannen schijnt op nieuw een bewijs op te leveren van de ernstige begeerte onzer regering, om, van haren kant, al het mogelijke aan te wenden, ten einde tot eene billijke beslissing der geschillen omtrent de Belgische aangelegenheden te geraken.

— Laatstleden zaturdag is te Scheveningen, de gewone jaarlijksche afrekening der visscherij gehouden. Niettegenstaande de rampen, bij het uitbreken der *cholera morbus*, nu een jaar geleden, en waarbij de visscherij zoo veel schade ondervonden heeft, is de uitkomst zeer voordeelig geweest, en hebben de visschers, over het algemeen, eene goede uitbetaling genoten. Genoemde dag is dan ook in gepaste en matige vrolijkheid doorgebragt.

— Heden morgen zijn de troepen der 1ste divisie infanterie, in volle wapenrusting en van alles voorzien, vroegtijdig het kamp van Reijen uitgerukt en hebben de onderscheiden bataillons zich in de omstreken en nabij gelegen dorpen gelegerd, om ter oefening, als bij eenen veldtogt, een dag in het open veld te bivouackeren.

— De in ons laatstvorig nommer aangekondigde groote krijgsoefeningen met los vuur in het kamp van Oirschot hebben aldaar werkelijk laatstleden maandag, in tegenwoordigheid van Z. K. H. den Opperbevelhebber des legers, plaats gehad. Naar ons gemeld wordt is Z. K. H. zeer voldaan geweest over hetgeen er verrigt is geworden en heeft dienaangaande Hoogstdeszelfs bijzondere tevredenheid betuigd. De batterij veld-artillerie, no. 9, onder bevel van den kapitein *Singendonck*, als ook het korps Noord-Brabandsche Jagers hebben aan deze manoeuvres deel genomen.

— Laatstleden vrijdag avond, den 28 junij, kwamen te Arnhem per stoomboot *de Dortenaar*, ruim vier honderd man, en in den loop van zaturdag, per schepen of ook te voet de nog verder verwacht wordende manschappen van de beide flank-bataillons der 7de en 9de afdeeling, te zamen ruim twaalf honderd man, aldaar aan, die met geen minder geestdrift dan die der 10de afdeeling door de ingezetenen werden ontvangen. Beide bataillons, gekommandeerd wordende door de heeren luitenant-kolonels *van Oudendijk* en *Naudascher*, schitteren niet minder dan hunne voorgangers uit door schoonheid van houding en bloeijende gezondheid.

— Uit Zutphen wordt gemeld, dat ook aldaar laatstleden woensdag, den 26, een bataillon der dappere verdedigers van Antwerpens kasteel, gekommandeerd door den heer majoor *Voet*, is binnen gekomen. Zoo in als buiten de stad waren alle huizen, torens en schepen met vlaggen versierd; — de geheele bevolking was als op één punt te zaam gestroomd, en, door de militaire autoriteiten en een detachement van het regiment huzaren N°. 6 ingehaald, aan hun hoofd hebbende het korps muzijkanten der stedelijke schutterij, en zelve van het zeer goed muzijk-korps der 10de afdeeling vergezeld, marcheerden die brave militairen aldus in de beste orde tot op het *'s Gravenhof*, alwaar dezelve door den heer plaatselijken kommandant op eene gepaste wijze werden begroet, terwijl vervolgens het korps officieren, op het raadhuis, door den heer burgemeester welkom geheeten werd.

— Uit Maastricht wordt van den 1sten dezer gemeld: » Op heden is met paard, harnachement en volle wapenrusting als deserteur alhier aangekomen een Belgische gendarme, geboren in de provincie Namen. Hij beklaagt zich zeer over de onaangename handelwijze die de officieren hunne minderen in dienst doen ondervinden." Z.

— Men meldt uit Sas van Gent het volgende:

» De dag van den 27sten Junij jl. was eene der treurigste welke de bezetting alhier, bestaande uit de 2de en 3de kompagnien der 9de afdeeling infanterie, drie kompagnien Noord-Brabandsche schutterij en een detachement artillerie ondervond; het was de dag van het vertrek van den majoor *P. van Poolen*[illegible], welke van het 1ste batt. der 9de afd. inf. bij een besluit van Z. M. den geliefden Koning bij de afdeeling grenadiers is overgeplaatst.

» Smartelijk was het verlies, hetwelk de bezetting bij het vertrek van dezen achtingswaardigen chef ondervond, dewijl hij zoo zeer de achting en toegenegenheid van al zijne onderhoorigen verdiende.

» Voor Z. H. E. Gestr. vertrek hadden de officieren der bezetting zich vereenigd, om hem een afscheidsmaal te geven, waar de warmste dankbetuigingen voor de genotene goedheden en ontvangene bewijzen van vriendschap wierden uitgeboezemd en niet zonder aandoening door Z. H. Ed. wierden aangehoord en beantwoord.

» Dezen morgen vergezelde de H.H. officieren der bezetting Z. H. Ed. tot Neuzen, alwaar Z. Ed. scheep ging; diep gevoelde ieder wat men in hem verloor, terwijl tranen van liefde en dankbaarheid aller oogen bevochtigde."

— Uit Berlijn schrijft men, dat de buitengewone russische gezant aan het Nederlandsche hof, de heer *van Potemkin*, den 27sten ll. van Munchen aldaar aangekomen is.

— In den ochtend van den 25sten ll., is in de nabijheid van Munchen een buskruidmolen in de lucht gesprongen, waardoor zulk eene geweldige schudding van den grond werd te weeg gebragt, dat de in opene doodkisten in het beenderhuis geplaatste lijken uit dezelve en op den grond werden geworpen.

— De stad Prausnitz, vier mijlen van Breslau, is in den nacht van den 20sten op den 21sten Junij gedeeltelijk door eenen brand vernield. In korten tijd werden 59 huizen, benevens vele stallen en het bovenste gedeelte der R. Kath. kerk in de assche gelegd. Omtrent 190 huisgezinnen zagen zich door dien brand bijna van alle hunne bezittingen beroofd.

— In ons n°. 155 deelden wij den brief mede, die door het stedelijk bestuur van de residentie 's Gravenhage aan de geneesheeren dier stad was toegezonden, tot dankbetuiging voor de door hen bij het nu één jaar geleden heerschen der cholera bewezene diensten. Wij zijn thans in staat gesteld om ook den brief te doen kennen, die van wege het stads-bestuur van Amsterdam met hetzelfde doel aan de geneeskundigen der hoofdstad is toegekomen:

Amsterdam, 29 Junij 1833.

» Toen wij van onze medeburgers in onderscheidene betrekkingen hulp verzochten ter ondersteuning in de pogingen van het Stads-Bestuur alhier, vóór en bij het bestaan der vreesselijke cholera, ontveinsden wij ook aan UEd. niet, dat de werkzaamheden veel moeite en opofferingen zouden kosten en verzochten wij UEd. aan dit werk van ware menschlievendheid in dergelijke omstandigheden UEd. niet te onttrekken.

» UEd. voldeed volvaardig aan ons verzoek, en volvoerde de werkzaamheid in uwen kring ten dezen, met eene bereidwilligheid en ijver, welke geene andere belooning dan eigene voldoening duldt of behoeft. Wij zouden te vergeefs dus naar woorden of wezenlijke blijken van onze erkentenis aan UEd. zoeken, indien wij iets wilden beloonen, dat boven onze vergelding verheven is, De gedachtenis aan die eigene voldoening is het eenige dat wij in dezen wenschen te verlevendigen en door een zeer gering en genoegzaam geheel onkostbaar teeken van stadswege voor U-zelven en de uwen te bewaren.

» Hiertoe alléén moge het bijgaande (1) strekken, hetwelk het Stads-Bestuur vermeend heeft tot dat einde te moeten vervaardigen en aan UEd. mits dezen uit te reiken.

» Uwe menschlievende bezorgheid gedurende zoo vele dagen en nachten ten behoeve uwer hulpbehoevende medeburgers in zulke oogenblikken, met uwe hartelijke medewerking en als in één smelting met de van onzentwege gegevene voorschriften, hebben alleen één groot en onvergetelijk geheel, vruchtbaar in goede werken en heilrijke uitkomsten, kunnen tot stand brengen, waardoor, onder Gods gunst, datgene heeft kunnen voorbereid, uitgevoerd en gedragen worden, hetgeen de Almagtige ten algemeenen beste over ons beschikte en genadig spoedig weder afwendde, zoodat wij eerbiedig vertrouwen mogen, dat de algemeene en ook uwe bijzondere pogingen ten dezen door Zijnen zegen zijn achtervolgd en bekroond.

Burgemeester en Wethouderen der stad Amsterdam.

— In de op gisteren te Amsterdam gehouden veiling van het schilderijen-kabinet van wijlen den WelEdelen Heer *J. de Vos*, heeft de schilderij No. 16 van *Hobbema*, de som van *f* 11,400 opgebragt; die van *Everdingen*, No. 9, *f* 1,200; die van *Ph. Wouwerman*, No. 44, *f* 1,615. De geheele collectie heeft de som van 22,000 guldens opgebragt. — In de eergisteren, 1 Julij, insgelijks te Amsterdam gehouden schilderij-veiling van het kabinet van wijlen den Hoogwelgeb. Heer Jhr. *J. Goll van Franckenstein*, is de schilderij van *Metzu*, No. 48, voor de aanzienlijke som van 12,400 guldens verkocht [illegible]

Wij lazen onlangs in een' onzer bladen, in een artikel over de bewerkstelligde bezuinigingen bij het leger, dat ruim een derde deel onzer gewapende magt met onbepaald verlof naar huis gezonden was, doch dat deze bezuiniging weinig zoude helpen, zoo de tafelgelden der generaals en verdere hoofdofficieren niet werden ingetrokken. Vroeger over dit laatste punt, hoewel niet zoozeer over de tafelgelden zelve, als over derzelver doelmatig gebruik, met een enkel woord onze gedachten gezegd hebbende, willen wij

(1) Het aan de geneesheeren aangebodene bestond in eene fraai bewerkte Zilveren Medaille, waarop aan de eene zijde het wapen der stad Amsterdam geplaatst is, waar boven geschreven staat: *Cholera Commissie te Amsterdam*, en onderaan het jaartal 1832, in Romeinsche cijfers gesteld is. Aan de keerzijde vindt men de woorden: *Blijk van erkentenis*, met den naam van den geneesheer, voor wien de medaille bestemd is.

hier alleen doen opmerken, hoe eene kleine, ongenoembare, doch kennelijk bestaande partij pogingen aanwendt, om al hetgeen er van gouvernementswege mogt gedaan worden, in een verkeerd daglicht te plaatsen. Veronderstellende, dat de opgave van het getal met verlof zijnde militairen juist is, zoo zal, bij eene met te hoog genomen berekening, de bezuiniging op eene som van ongeveer *f* 600,000 in de maand komen, terwijl de intrekking der bedoelde tafelgelden eene maandelijksche bezuiniging van *f* 6,000 à *f* 7,000 zoude bedragen. Eene bezuiniging van zesmaal-honderd-duizend guldens 's maands zoude alzoo, volgens het bedoelde blad, niets beteekenen, wanneer de tweede bezuiniging van zeven duizend guldens geen plaats greep! En toch schijnen soortgelijke opgeblazene uitdrukkingen bij den eersten opslag den oppervlakkigen zoo verkeerd schoon toe! Zoo ging het ook vroeger met de belgische *grieven*, die op de griffie van onze wetgevende kamers zijn gedeponeerd; wanneer men echter die fraaije epistellen thans nog eens moest napluizen, dan zou men dezelve aanzienlijk gedund vinden, nu de wind, die ze in de kamers bragt, zoo merkelijk bedaard en vervlogen is. — *Calomniez*, Basile! *calomniez, il y aura toujours à calomnier.*

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 30sten Junij.

In de zitting der Keur-Hessische Standen van den 26sten dezer is eene vrij ernstige discussie gevoerd, over de weigering van het gouvernement, om aan den bekenden bibliothekaris *Bernhardi* de gevorderde toestemming te verleenen om, als vertegenwoordiger zitting te nemen. De commissie met het onderzoek der geloofsbrieven belast, heeft zich met de redenen, welke voor die weigering werden aangevoerd, niet kunnen vereenigen, en alzoo voorgesteld om deswegens nadere inlichtingen aan het bestuur te vragen. Te vergeefsch heeft de regerings-commissaris bij den landdag dier vergadering voorgehouden, dat zij zich veeleer met de wezenlijke volksbelangen, dan met dergelijke personele kwestien behoorde bezig te houden; de meerderheid heeft zich met het voorstel der commissie vereenigd.

In dezelfde zitting is het berigt ingekomen, dat het Hoog geregtshof te Kassel de aanklagt tegen den tijdelijken minister van binnenlandsche zaken, door de permanente commissie der laatste standen ingebragt, heeft afgewezen, en zulks op grond dat deze commissie niet van behoorlijke volmagt tot dat einde was voorzien. Het geregtelijk onderzoek zal zich aldus bepalen tot de bezwaren die door de vergadering der standen zelve werden ingediend.

— In de Pruissische Rijn-provincien zijn gedurende de laatste weken onderscheidene korpsen van standplaats veranderd; welke verandering echter geene andere oorzaak heeft dan de noodzakelijkheid, om de troepen ook in het marcheren te oefenen. Een der regimenten te Maintz in bezetting is onder anderen vervangen door een ander hetwelk te Coblentz tot nu toe geplaatst was. Men wil voorts weten dat de Koning van Pruissen in de maand augustus deze provincien zal bezoeken, en over het achtste legerkorps eene wapenschouwing houden.

— De Oostenrijksche *Beobachter* van den 25sten dezer behelst het volgende:

» Berigten uit Konstantinopel van 8 Junij, door eene buitengewone gelegenheid alhier ontvangen, houden in dat *Ibrahim*-pacha met zijn leger in vollen terugtogt uit Klein-Azie was.

» De kroonprins van Beijeren was den 8sten in goeden welstand te Konstantinopel aangekomen, en had zijnen intrek in het paleis van den Oostenrijkschen Gezant genomen."

In bijzondere berigten uit Weenen leest men: » Met de eerstvolgende tijdingen uit Konstantinopel verwacht men alsnu het stellige berigt, dat de Russische zee- en landmagt haren terugtogt begonnen heeft. De houding van Rusland in dezen zal al de hatelijke geruchten logenstraffen, die over de bedoelingen van Keizer *Nikolaas* in omloop gebragt werden. Het kan niet genoeg worden herhaald, dat Rusland volkomen in overeenstemming met Oostenrijk en Pruissen handelt."

In het *Journal de St. Petersbourg* van 19 Junij eindelijk leest men, omtrent de laatste in die stad bekend geworden tijdingen uit Turkije, en het vertrek der Russische troepen van daar, het volgende:

» De uit Konstantinopel ontvangen berigten tot 31 Mei vermelden de definitive schikking van den strijd met Egypte. *Mehemed*-ali heeft daarbij het Pachalik van Syrie met Damascus en Aleppo verkregen, en *Ibrahim*-pacha is tot Mohassil (algemeen pachter) van Adana benoemd. Deze benoemingen, die geen onderwerp eener afzonderlijke overeenkomst hebben uitgemaakt, zijn bij eene eenvoudige verordening der Porte, in den gebruikelijken vorm, afgekondigd geworden.

» Deze tusschen den Gevolmagtigde der Porte en *Ibrahim*-pacha getroffene overeenkomst was door den Sultan, *daags voor de aankomst van Graaf Orloff*, bekrachtigd. Overigens was het eenige punt, waartoe de bemoeijenissen van deszen Gezant zich moesten uitstrekken, te waken, dat de door den Sultan goedgekeurde voorwaarden door den Pacha van Egypte geëerbiedigd zouden worden. De nadruk, waarmede deze taak vervuld is geworden, heeft den goeden uitslag der zending volkomen verzekerd.

» Tot dat oogenblik bestond er in de stad, bij voortduring eenige onzekerheid nopens de bedoelingen van *Ibrahim*, die voornemens scheen te zijn, om zijn leger niet terug te trekken alvorens de Russische troepen den Bosporus zouden verlaten hebben. Van deze omstandigheden onderrigt, en het gevaar inziende, waarmede de Turksche hoofdstad door de verlengde aanwezigheid van het Egyptische leger bedreigd werd, aarzelde Graaf *Orloff* geen oogenblik, om de stellige verklaring te herhalen, dat de door den Keizer, op het uitdrukkelijk verzoek des Sultans, aan dezen te hulp gezonden troepen, in hunne stellingen zouden verblijven tot dat *Ibrahim* over den Taurus zoude terug getrokken zijn.

» Deze verklaring, gepaard aan de tijding, dat eene derde afdeeling der vloot, tot versterking onzer troepen te Konstantinopel, in aantogt was, maakte dadelijk aan alle verdere draling een einde. Bij het vertrek van onzen koerier, kwam het officiele berigt te Konstantinopel aan, dat *Ibrahim*-pacha met zijn hoofdkwartier Kutahia reeds verlaten had, en dat de terugtogt van zijn leger op alle punten begonnen was.

» Ten einde deswege zekerheid te erlangen, gaf de Graaf *Orloff* aan den Kapitein van den generalen staf, Baron *von Lieven*, bevel, om zich naar Klein-Azie te begeven en het Egyptische leger bij deszelfs terugtogt tot over den Taurus te vergezellen. De Ottomannische Regering, met welke men over de zending van den Baron *Lieven* in overleg was getreden, had den Overste der garde *Hafiz-Bey*, aan denzelven toegevoegd; deze beide officieren moesten zich onmiddelijk na het vertrek van onzen koerier, naar hunne bestemming begeven.

» Na de terugkomst van den Baron *Lieven*, en zoodra van den terugtogt der Egyptenaren stellig gebleken is, zal de Gezant van Z. M. aan onze land- en zeemagt onverwijld het teeken tot het vertrak uit den Bosporus geven. Volgens eene oppervlakkige berekening der afstanden, kan de terugtogt des Egyptischen legers binnen eene maand geëindigd zijn. Intusschen heeft graaf *Orloff* gemeend, nu reeds de afzending van het nieuwe smaldeel, hetwelk van Odessa onder zeil moest gaan, waar welks tegenwoordigheid thans te Konstantinopel overbodig werd, te moeten afbestellen. Dit tegenbevel is met eene stoomboot te Odessa aangekomen.

» Bij het vertrek van deze stoomboot, werd op onze schepen in den Bosperus alles in gereedheid gebragt, om den Sultan te ontvangen, die den 1sten junij de vloot wilde bezoeken."

Letterkundig Berigt.

PORTRET VAN EUROPA, *geschilderd door eenen ouden Staatsman buiten betrekkingen, in het licht gegeven door Professor* KRUG. Amsterdam, bij L. VAN DER VINNE, 1833. Prijs . . . . *f* 1,25.

De bekende Profr. KRUG tracht de lezeren van dit geschrift, in eene voorrede, welke lading moet hebben, maar niet bijzonder gelukt is, te beduiden dat niet hij er de schrijver van is, maar zeker oud staatsman. Of dit nu scherts of ernst is, laten wij daar, maar wij houden den man die over het Heilig Verbond, over Griekenland en over Polen, over de Emancipatie der Roomsch Katholijken in Protestantsche, en der Joden in Christelijke landen geschreven heeft, voor den schrijver van deze brochure, hetwelk hij een *portret* noemt van de *Jongvrouw Europa*, *om wie zoo* » *vele sterke en edele ridders, zelfs op dood en leven gestreden hebben,* » *doch die altijd zoo preutsch en ijdel was, dat zij zich nimmer aan* » *eenen geheel en al overgaf.*" En wat zullen wij nu van dit portret zeggen? De hoofdverdienste van een portret is, dat het de geheele physionomie van den persoon uitdrukt, en deze eigenschap bezit dit portret van *Europa* niet. Het zijn meer afbeeldingen van de afzonderlijke deelen, waaraan het *ensemble* ontbreekt. De schilder heeft dit gevoeld en dit trachten te vergoeden door een algemeen, maar zeer oppervlakkig overzigt van het geheel te geven in zijn besluit. Na eene korte *inleiding*, worden achtervolgens *Portugal*, *Spanje*, *Frankrijk*, *Engeland*, *de Nederland*, *Zwitserland*, *Italie*, *Turkije*, *Rusland*, *Zweden*, *Denemarken* en *Duitschland* behandeld. Diepzinnig zijn de beschouwingen van den schrijver niet; en hij, die met eenige belangstelling de gebeurtenissen in *Europa* gedurende de laatste halve eeuw heeft nagegaan, zal er noch nieuwe daadzaken, noch nieuwe gezigtpunten in vinden. Maar bij wie dit het geval niet is, en die evenwel de gewigtige voorvallen, welke in ons werelddeel plaats hebben, niet als een onkundig toeschouwer wil gadeslaan, kan hier in een honderdtal bladz. een zeer beknopt overzigt vinden van den politieken toestand van *Europa*. Den lof van onpartijdigheid kunnen wij den schrijver niet ontzeggen, en met zijne politieke geloofsbelijdenis kunnen wij ons zeer wel vereenigen. Zij is vervat in deze 6 grondstellingen:

1. » *Geen volk kan zonder regering bestaan*, — derhalve is elke voorstander van anarchie niet alleen een vijand der regering, maar ook van het volk, ja zelfs der menschheid. —

2. » *Eene regering moet krachtig zijn*, — derhalve mag men haar niet door de wetgeving bijna tot onmagt beperken.

3. » *Eene regering moet de wetten handhaven*, — derhalve moeten allen, van den eersten tot den laatsten, de wetten eerbiedigen.

4. » *Ieder volk moet ook de regten van andere volken achten*, derhalve mag geen volk het andere alleen daarom beoorloogen, omdat het niet dezelfde staatkundige instellingen heeft.

5. » *Wat in de levendige natuur langzaam aangroeit, duurt langer dan datgene, wat spoedig voortschiet*, zoo ook zijn in het staatsleven langzaam ingevoerde verbeteringen heilzamer dan overijlde, welke dikwijls tot achterwaartsche schreden voeren.

6. » Wat welvoegelijkheid en goede zeden verbieden, is den beschaafden mensch onwaardig; — derhalve moet ook de volksredenaar en schrijver welvoegelijkheid en goede zeden huldigen."

Hoe de schrijver over de Belgische revolutie denkt blijkt uit de volgende regelen, waarmede hij zijne beschouwing van de *Nederlanden* besluit:

» Welke groote leering is in dezen tragi-komischen afloop der Belgische revolutie te vinden! Mogen zij, die zoo onbezonnen of ligt geweest zijn, dezelve aan te hitsen, toezien, hoe zij het voor God en hun geweten verantwoorden zullen! En mogen anderen, die misschien elders wel eens iets dergelijks zouden willen, een voorbeeld daaraan nemen en nog ten regten tijde van zulk een onheil zwanger voornemen afzien."

Op vertaling en correctie vonden wij hier en daar aanmerkingen te maken.

LIEFDE-GIFTEN

aan den Vrijwilliger Moeke, zijn Linkerhand en Regterarm bij de Belegering van het Citadel verloren hebbende.

Door tusschenkomst van den heer Luit.-Kol. *Auffmorth*, kommanderende het 1e bat. der 5e afd. inf., de opbrengst eener maandag ll door de Muzikanten van de gezamenlijke officieren der 5e afd. inf gegeven *Vocaal- en Instrumentaal Concert* . . . . *f* 178,00

Bedrag der vorige opgaven . . . . 2,092,21.

Totaal . . . . *f* 2,270,21

Breda, *den 3 Julij 1833.*

BROESE & COMP.

BERIGT.

De ondergeteekenden, ingevolge bekendmaking van den 3den December ll, belast met de uitdeeling der gelden voortkomende uit het bij inteekening door den Heer *H. Kuijper, Gz.* te Rotterdam, uitgegeven dichtstuk, *de tachtigjarige strijd*, van genoemden dichter, na aftrek der onkosten ontvangen hebbende eene netto provenu van *negen honderd dertig gulden*, brengen bij deze ter kennisse van de Heeren inteekenaren en verdere belanghebbenden:

Dat zij, overeenkomstig de bedoeling des dichters, luidende, blijkens de uitgegevene inteekenings-lijsten, *dat de inteekening is geschied ten behoeve van de nagelatene betrekkingen van aan de cholera overledene ambtenaren*, van de ingekomene reclames slechts als wettig aanspraak makende hebben kunnen erkennen de zes hierna vermelde weduwen;

dat zij tot grondslag voor de verdeeling hebben gemeend te moeten nemen het bedrag der jaarwedden van de overledene ambtenaren, alsmede het getal der nagelatene alsnog hulpbehoevende kinderen; ten gevolge waarvan aan de bedoelde weduwen is toegekend 15 pct. der jaarwedden, en *f* 19,50 voor ieder kind, alles ten bedrage van de achter ieders naam gestelde sommen, te weten:

de weduwe de Jongh, te Meppel . . . . *f* 297,00
» Sas, te Rotterdam . . . . - 142,50
» Woudenberg, te Gorinchem . . . . . . - 132,00
» Falk, te 's Gravenhage . . . . - 124,50
» Moors, te Breda . . . . - 123,00
» van Loon, te Rotterdam . . . . - 111,00

te zamen . . . . *f* 930,00

welke sommen bereids aan de belanghebbenden zijn uitbetaald.

De ondergeteekenden hiermede hunne taak volbragt hebbende, bedanken uit naam van den dichter de Heeren Inteekenaren voor hunne welwillende medewerking tot het voorschreven doel.

's Gravenhage, den 15den Junij 1833.

Bocye, Barats, W. Markens, T. G. Verspelt.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, *den 2den Julij.*

	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ uur.
NEDERLANDEN.				
Werkel. schuld	2½	48⅞	48⅞	48⅛
Dito dito	5	90	90⅛	90⅛
Uitgestelde dito		1⅝	1⅝	1⅝
Kansbill. dito		22½	22⅜	22⅜
Amort. Syndic.	4½	85⅞	86⅜	86⅜
Dito dito	3½	70	70½	70½
Schatkistbiljet.	6	100¾	101	
Oorlogsleen.	5	99¾	99⅞	99⅞
Leening 1831	6	102	102¼	
Handel-Maats.	4½	94½		
FRANKRIJK.				
Inschr. Grootb.	3	78⅝		
ENGELAND.				
Dito per 15 Mei	3			
SPANJE.				
Certificat. Amst.	5	69⅞	70⅛	70⅛
Dito *f* 1000	3	45⅝	45⅝	45⅝
Dito en Lond. Sch.	5	14½		
Cert. Bons Lond.	5	15½		
NAPELS.				
Certificat. *L & B.*	5			
Dito *Falc. & C.*	5			
Leen. Lond. R.	5			
RUSLAND.				
Obl. *Hope* 1798/1816	6	100	100⅛	100⅛
Dito dito 1828/1829	5	100⅛		

	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ uur.
Cert. dito 1831	5	91	91¼	91¼
Obl. te Lond.	5			
Certif. te Hamb.	5	91⅜		
Inschrijv. Assig.	6	66½	66⅝	66⅝
Certificat. dito	6	67½		
POLEN.				
Aand. Loot. fl. 300.				
PRUISSEN.				
Dito, dito R. 50.		93⅛	93⅛	93⅜
OOSTENRIJK.				
Dito, dito *f* 100				
Dito, dito » 250.	4			
Metalliek	5	91⅞	92	92
Dito Lond. gen.	5			
Dito	2½	50⅛	50⅜	
Ob. ig. *Goll & C.*	5	94⅞	95	
Dito	4			
Cert. Stadsb. dit.	2½			
Ween. Bankact.	3			
DENEMARKEN.				
Leening te Lond.	3			
BRAZILIEN.				
Dito *Rotschild*	5	68⅜	68⅞	
GRIEKSCHE.				
Ditote London.	5	33¼	37⅛	

Getrouwd:

H. VAN DER PUT

EN

F. W. WINCKEL.

Oosterhout, den 2den Julij 1833.

*** De Commissie tot het inzamelen der LIEFDE-GIFTEN voor de Gekwetsten en Weduwen of Kinderen der Gesneuvelden op het kasteel van Antwerpen, op de Schepen en nabijliggende Forten, binnen deze stad gevestigd, maakt bij deze bekend, dat uit de verantwoording wegens Ontvang en Uitgaaf der bij dezelve ingekomen Gelden, is gebleken, dat het geheel bedrag der ontvangsten geweest is, eene somme van een duizend, zes honderd, een-en-zeventig Guldens en dertig Cents, zegge *f* 1671,30 en dat dit montant door dezelve aan de Hoofd Commissie ter inzameling van genoemde Giften, gevestigd te *Amsterdam*, is overgemaakt, met bijvoeging van een afschrift der Rekening en Verantwoording bovengemeld. Zij nemen deze gelegenheid waar, om nogmaals allen die menschenvrienden, welke daartoe hebben bijgedragen, hartelijk hunnen opregten dank te betuigen en verklaren zich hiermede ontbonden.

Breda den 2 Julij 1833.

Namens voorn. Commissie,
W. VERLEGH, *Secretaris.*

UIT DE HAND TE KOOP.

Een *WOLFABRIEK* voor LABADISTEN en SAJETTEN-GARENS, met alle daarbij behoorende uitmuntend geconserveerde HAND-MACHINES, TWIJNMOLEN, WASCHBANK, KLOPTAFEL, BOOMWIELEN en verder toebehooren.

Iemand hierop reflecterende en lust hebbende het noodig onderwijs in de pluiterij en sortering der Wol te ontvangen, zal de gelegenheid bij den tegenwoordigen bezitter kunnen vinden.

Nader informatiën hieromtrent te bekomen, met *gefrankeerde* brieven, onder letter R. bij de Uitgevers dezer Courant.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en ASSESSOREN der Gemeente Etten en Leur, als daartoe door den Raad derzelve Gemeente gemagtigd, zullen, onder nadere goedkeuring van H. E. G. A. de Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Noord-Braband*, op Dingsdag den 9den Julij 1833, des avonds om 5 ure, ten huize en herberge van CORNELIS VAN BECKHOVEN, te *Leur*, publiek, bij inschrijving en opbod, aanbesteden:

Het MAKEN van eene Nieuwe *Ophaal-Brug*, over de Leursche Haven, met de leverantie van het daartoe benoodigde Hout- en IJzerwerk.

Het Bestek en Voorwaarden zal intusschen ter lezing liggen, zoo ten huize van C. VAN BECKHOVEN voornoemd, als ter Secretarie te *Etten*, alwaar inmiddels de verlangde informatiën te bekomen zijn.

Etten, den 27sten Junij 1833.

Burgemeester en Assessoren voornoemd,
(*geparapheerd*) H. SCHRAUWEN.
Ter ordonnantie van Dezelven,
De Fungerende Secretaris
(*geteekend*) P. J. DE WOLF.

STOOMBOOTEN

tusschen

ROTTERDAM, DORDRECHT

en de MOERDIJK.

De ondernemers der Stoombooten tusschen de steden *Rotterdam* en *Dordrecht* brengen bij deze ter kennis van het publiek, dat het Z. M. goedgunstig behaagd hebbende aan hen te vergunnen om met hunne Stoombooten ook te mogen varen van Dordrecht op de Moerdijk, en vice versa, het vertrek der gemelde booten, van Rotterdam, Dordrecht en de Moerdijk, met goedkeuring der administratie voorloopig is bepaald als volgt, te beginnen Zaterdag den 6den Julij 1833:

Van ROTTERDAM naar DORDRECHT: *des morgens* het geheele jaar door ten 9 ure; *des namiddags* in de maanden April, Mei, Junij, Julij, Augustus en September ten 5 ure; in de maanden October, November, Februarij en Maart ten 4 ure, en in de maanden December en Januarij ten 3½ ure.

Van DORDRECHT naar ROTTERDAM: *des morgens* het geheele jaar door ten 6 ure; *des namiddags* het geheele jaar door ten 12½ ure.

Alle dagen uitgezonderd des Vrijdags.

Van ROTTERDAM naar DORDRECHT en van daar naar de MOERDIJK: *des morgens* van Rotterdam naar Dordrecht ten 7 ure, en van Dordrecht naar de Moerdijk ten 9 ure.

Van de MOERDIJK naar DORDRECHT en van daar naar ROTTERDAM: *des namiddags* van de Moerdijk naar Dordrecht ten 1 ure, en van Dordrecht naar Rotterdam ten 2½ ure.

Ter bekoming van informatiën of het doen van bestellingen, gelieven men zich te adresseren te Rotterdam bij den Heer *J. Snoey*, aan de Moerdijk bij den Heer *J. Hofman* en te Dordrecht bij de Ondernemers der Stoombooten.

*** Bij HORNEER, Boekhandelaar te *Gorinchem*, zal het licht zien, en bij BROESE & COMP., te *Breda*, worden verkrijgbaar gesteld:

VERHAAL der FEESTELIJKE ONTVANGST te GORINCHEM, *van een gedeelte der Dappere Bezetting van de* CITADEL VAN ANTWERPEN; gevolgd van de *Dagorder*, *Aanspraken*, *Gesangen Toasten*, enz., op die heugelijke plegtigheid betrekkelijk: versierd met eene gesteendrukte afbeelding van het Monument, Titel en Vignet. In groot 8° op velin papier in carton à *f* 1,50.

Bestellingen worden aangenomen bij de voornaamste Boekhandelaren en op alle Postkantoren.

*** Bij BROESE & COMP., te Breda,
is van de Pers gekomen en alom verkrijgbaar de tweede deel van het

HANDBOEK

DER

ALGEMEENE GESCHIEDENIS.

DERDE DEEL.

(*Geschiedenis der Romeinen.*)

DOOR

Mr. C. HORN SEIFFEN,

Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

Te Breda, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers